

ישיבת בני"ע "גבעת שמואל"

מידעון

בס"ד, אלול תשפ"ד, שבת פרשת שופטים.

דברי פתיחה

הרב שרגא פרוכטר, ראש הישיבה

בני עקיבא
רש"ר לוי חיניק

מאידך, לצערנו אנו לנאלצים להשבית את הלימודים

בכיתות י' - י"ב בעקבות המאבק של ארגון המורים. תלמידי התיכון מגיעים כל בוקר לתפילה, לימוד גמרא עם הר"מ ולאחריו הבנים שבים לביתם. מיום ראשון אנו מרחיבים את שעות לימודי הקודש עד השעה 11.00. אנו מקווים שארגון המורים ומשרד האוצר יחתמו על הסכם תנאי עבודה חדש על מנת שגם התיכון ישוב לתפקוד מלא. הימים ימי מלחמה ארוכה ומתמשכת. מספר אנשי צוות מגויסים והצוות החינוכי עושה כמיטב יכולתו להעניק לבנים יציבות, שגרת לימוד פורייה וסביבה לימודית בריאה ותומכת.

לבנים היקרים מאוד והוריהם, שלום רב. מה שלומכם???

פתיחת שנה"ל תשפ"ה. ב"ה פתחנו את השנה ביום חמישי שעבר עם בני ז' - ח' היקרים, בשמחה עצומה ובעוצמה רבה. שמחתי מאוד לקבל את הבנים בחיבוק ובברכת הצלחה לשנה טובה והצלחה בכול. המפגשים עם הצוות והבנים שופעים שמחה. מחזור חדש של 5 כיתות ז', מחזור ל', הצטרף לישיבה והבנים חמודים מאוד. אנו ניצבים בסיומו של שבוע לימודים מלא ראשון. בכיתות ט' הבנים שובצו להקבצות וכל המערכת החינוכית יצאה לדרכה. בשבוע הבא יתקיימו מבחנים באנגלית לחלוקת הבנים להקבצות במספר שכבות.

היום אמרו לי מספר תלמידים לאחר תפילת שחרית – "בהרגשה שלנו לא סיימנו רק 5 ימים, אנחנו מרגישים שאנחנו כבר באמצע השנה". כשעברתי השבוע בארוחות הצהרים ושאלתי האם הכול בסדר, האם האוכל טעים, ענו תלמידים – "הרב, יותר מבסדר", ושאלתי – "צריך לעשות משהו נוסף לרווחת התלמידים?? הם ענו – "הרב, אין מה לשפר יותר בישיבה הזאת!!". **הורים ובנים – באמת שזכינו שאלו בנינו !!**

שמחנו מאוד שהשנה יש לנו חודש אלול מלא, יומיים התפללנו תפילת ר"ח בעוצמה ושמחה גדולה, במיוחד באמירת ההלל. הבנים שרו ורקדו, וב"ה בית המדרש השקט מהחופש הגדול, הפך ברגע לבית מדרש עמוס בבנים ובשמחה עצומה.

ישיבה נאה מרחיבה דעתו של תלמיד. בימים אלו הושלמו חידושם של 5 כיתות בקומת החטיבה העליונה וב"ה בני כיתות ז' נכנסו לכיתות החדשות. בנוסף מסתיימים השיפוצים בחדרי היועצות וחדרי ספח למורות השילוב. חדרי המדרגות והשירותים בבניין החטיבה הוחלפו. מתחם הכניסה לחדר האוכל- כולל אזור הכיורים וחדרי השירותים נבנו מחדש. עומד להסתיים חדר מחשבים חדש-כולל ריהוט ומחשבים, וכן הושקע ממון רב בקישוט המסדרונות ובבניית מיצגים חינוכיים על קירות המסדרונות, הן בבניין המדעים והן בבניין התיכון. בכל השיפוצים הושקעו 1.8-2 מיליון שקלים שגויסו לטובת בניית בית חינוך ראוי, נעים ונוח יותר לבנים.

וזו המקום לומר תודה רבה למנהלת האדמי' לירון מתן על מסירות רבה בכלל ובמיוחד למסירות וההשקעה האדירה בימי הקיץ לקראת השנה החדשה. תודה רבה לצוות המנהלי – אבות בית ומזכירות שהשקיעו מאמצים רבים בימי החופשה להכין את הישיבה בצורה מיטבית ביותר לפתיחת השנה.

תודה רבה מקרב לב בשם הצוות החינוכי והתלמידים לעיריית גבעת שמואל – לראש העיר מר יוסי ברודני, למנכ"ל גבי חדד, למנהל אגף החינוך מר מוטי סגל, למרכז יב"ע – למנכ"ל מר אלחנן גלט, לרב פלטי גרנות ממנהל החינוך במרכז יב"ע על כל התמיכה לקראת השנה החדשה, ותודות מיוחדות לאוהבי הישיבה וידידיה שנתנו מהונם ומזמנם לבנות לכולנו בית הוראה וחינוך משופר ומשודרג.

ברצוני לאחל לצוות הישיבה והבנים שנה טובה ומבורכת, שנת לימודים פורייה ובעיקר לעשות הכול בבריאות איתנה ושמחה גדולה, ובמיוחד שיתקבלו תפילותינו ויהיו לנו בשורות טובות בכל התחומים. **אמן.**

פרשת שופטים "ידינו לא שפכו את הדם הזה"

פרשת שופטים עוסקת בעיקרה במבנה מערכות השלטון בממלכה העתידה לקום בארץ ישראל, אחרי שהעם ייכנסו אליה. הפרשה פותחת בכינונה של מערכת המשפט בכל עיר ועיר, ובמצווה להקים מערכת מרכזית של בית הדין הגדול שכל בני העם כפופים לו. במקביל מצווה התורה על בחירת מלך שיהיה ממונה על ניהול המדיניות הלאומית והצבא. על המערכות הללו מטילה התורה סייגים קפדניים ומזהירה את אלה שמפעילים אותן מפני לקיחת שוחד, הטיית משפט וגבהות לב.

והפעם אני מבקש להתמקד דווקא בסופה של הפרשה.

בסופה של הפרשה מופיעה הלכה מיוחדת הדנה במקרה שבו נמצא אדם הרוג בשדה ולא נודע מי הרגו. התורה מצווה לנקוט במספר צעדים. זקני העיר הקרובה מגיעים למקום עם עגלה שלא השתמשו בה עדיין לחריש ועורפים את העגלה. חלק מחכמי הסנהדרין באים למקום, ובפניהם צריכים זקני העיר לרחוץ את ידיהם ולומר – "ידינו לא שפכו את הדם הזה ועינינו לא ראו.....".

אחת השאלות החינוכיות שעולות לפנינו היא – האם אנו צריכים בדרך חינוכנו להסתכל על כאן ועכשיו, או שאנו צריכים להסתכל גם על העתיד. במעשה עגלה ערופה ניתן ללמוד מסר חשוב בנושא זה.

לאחר התוודעות יוסף אל אחיו, הוא שולח את אחיו להודיע לאביו שהוא חי והוא מבקש מאביו יעקב לרדת לארץ מצרים. יחד אתם הוא שולח עגלות

הנושאות מכל טוב מצרים - "וַיִּרְא אֶת הָעֵגְלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף לְשֵׂאת אֹתוֹ וְתַחֲי רֹחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם" (בראשית מה, כז). "סִימָן מָסַר לָהֶם בְּמָה הָיָה עוֹסֵק כְּשִׁפְרֵשׁ מִמֶּנּוּ בְּפִרְשֵׁת עֵגְלָה עְרוּפָה וְהוּא שְׁנָאֵמַר וַיִּרְא אֶת הָעֵגְלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף (רש"י שם).

והדברים טעונים ביאור: מהו אותו סימן אשר מסר להם, ומדוע כתוצאה מזה "ותחי רוח יעקב אביהם"? וכן צריך להבין מדוע למד יעקב עם יוסף לפני שפרש ממנו דווקא את פרשת עגלה ערופה?? נראה מזה שיש קשר בין תוכן פרשה זו לשליחות של יוסף למצרים. בפרשת עגלה ערופה אומרת התורה שכאשר מוצאים חלל באדמה ולא נודע מי הכהו, זקני העיר הקרובה אל החלל רוחצים את ידיהם במים במקום עריפת העגלה, ואומרים: "יְדִינוּ לֹא שִׁפְנוּ אֶת הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ" (דברים כא, ז).

שׁוֹאֵלִים חֲז"ל: וְכִי יַעֲלֶה עַל דַּעְתָּנוּ שֶׁזְּקֵנֵי בִי"ד שׁוֹפְכִים דָּמִים הֵם? – "אלא שלא בא לידינו ופטרנוהו בלא מזון, ולא ראינוהו והנחנוהו בלא לוויה" (סוטה פ"ט, מ"ו).

כלל גדול אנו למדים מפרשה זו. האדם אחראי לא רק על הפעולות שתוצאותיהן נראות תיכף ומיד, אלא אף על פעולות ומעשים שתוצאותיהם יהיו בעתיד, ולאחר גלגולים של מאורעות ומקרים הנמשכים מתוכן אותם המעשים שנעשים עכשיו. רוצח נקרא לא רק זה שאוחז בנשק ויורה על אנשים, אלא אף מי שע"י מעשיו גרם לאדם שנהרג בריחוק זמן ובריחוק מקום ממנו. ויתר על כן, רוצח נקרא אף זה שע"י "שב ואל תעשה" גרם שנטלו חייו של אותו אדם מן העולם. זאת זאת אנו למדים מפרשת עגלה ערופה, שזקני העיר אומרים "יְדִינוּ לֹא שִׁפְנוּ אֶת הַדָּם הַזֶּה" – "שלא פטרנוהו בלא מזון ובלא לוויה". משמע שאם היו פוטרים אותו ללא מזון ולוויה, זהו מתגלגלים הדברים שכתוצאה מכך הוא מת – לא היו יכולים זקני העיר לרחוץ את ידיהם בניקיון כפיים.

מזון ולוויה אינם דווקא מזון גשמי ולוויה גשמית, אלא גם מזון רוחני ולוויה רוחנית. בוודאי שאם שולחים אדם לדרך ללא מזון גשמי ושתייה והוא מת בדרך – על כך בוודאי שאין שום חידוש ששולחיו של האדם נקראים רוצחים והם חייבים לשלם ע"כ את המחיר, כי הם הפקירו במעשיהם את האדם שנשלח על ידם. החידוש כאן בפרשתנו שהאחריות היא גם על מזון ולוויה רוחנית. כאשר שולחים אדם למשימה מסוימת ויש סכנה רוחנית, חייבים לבדוק שהוא מקבל מהשולחים כלים להתמודד מבחינה רוחנית, כי אם ח"ו הוא יסטה מן הדרך לא נוכל לרחוץ את ידינו בניקיון כפיים.

כאשר יעקב אבינו שולח את יוסף לשכם, שהמקום הזה הוא מקום המוכן לפורענות רוחנית – שם קלקלו השבטים, שם עינו את דינה, ושם נחלקה מלכות בית דוד – שם הייתה לא רק סכנה גופנית, כי אם סכנה רוחנית. ולכן היה חייב יעקב לצייד אותו במזון רוחני ולויה רוחנית שיהיה מסוגל להתמודד עם כל המזיקים והסכנות שבדרך מבחינה רוחנית. **לכן לימד אותו פרשת "עגלה ערופה", שהיא הסימן למזון הרוחני שקבל יוסף לדרך.**

כאשר יוסף שולח לאביו שהוא עודנו חי בארץ מצרים, מקום של טומאה וע"ז, הוא שולח לו סימן שהוא נשאר באותה דרך ובאותה צדקות שהוא היה בבית אבא. וזהו הסימן שמוסר יוסף לאביו, שכאשר פרש ממנו למד פרשת "עגלה ערופה". כאן ידע יעקב כי יוסף עדיין חי מבחינה רוחנית, כי המזון והלויה אשר נתן לו בתחילת דרכו ביציאתו לשכם, הם שמרו עליו מפני טומאת מצרים, ולכן: "וירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אותו, ותחי רוח יעקב אביהם". כאשר הוא רואה את הסימן של "העגלה הערופה" – המזון והלויה הרוחניים שנתן לו אז יעקב נרגע, כי ידע כי הצליח בחינוך שנתן ליוסף, ושכתוצאה מזה החזיק מעמד בכל טומאת מצרים, ולכן: "ותחי רוח יעקב".

זו בעצם האחריות של בית הדין ושל זקני העיר, לצייד את ההולכים גם במזון ולויה גשמיים וגם במזון רוחני – כדי שח"ו לא יהיה מצב שהאדם שנשלח למשימה לא יהיה מצוייד כפי שצריך במזון גשמי ורוחני ויקרה לו אסון, ואז זקני העיר לא יוכלו לומר – "ידינו לא שפכו את הדם הזה".

אחריות גדולה מוטלת על הישיבה כלפי בנינו הלומדים בישיבה, לדאוג שיקבלו מזון רוחני ולויה רוחנית אשר תלווה אותם משך חייהם כדי שיוכלו להתמודד עם כל מאורעות החיים ולהישאר איתנים בדרכם.

כאשר אנחנו מוסרים מסרים חינוכיים – תורניים, זהו לא רק מזון רוחני עכשווי, אלא זהו מזון רוחני שיוכל לשמור עלינו ועל בנינו – תלמידינו בדרכנו העתידית. **ב"ה מוטלת עלינו אחריות עצומה ובע"ה נעמוד בה בכבוד.**

כיצד צריך לראות את חודש אלול לפי הרמח"ל?? (רבי משה חיים לוצאטו)
הרמח"ל בעל "מסילת ישרים" כותב בספרו – "דרך עץ החיים". (ספר זה מופיע
בסוף "מסילת ישרים" בחלק מההוצאות) התייחסות לחודש אלול.

כדי להביא את דבריו אני רוצה לתת רקע לדבריו.

הרמח"ל טוען שהקשר שלנו אל ה' צריך להתברר תוך שאלות שצריכים לשאול את עצמינו
בחודש אלול. השאלות הם: מה מטרת האדם בעולם, וכן לבדוק את סוג הקשר של האדם לה'
"הלוא האדם, רוב שנות ימיו עוסק בחשבונות עסקיו, עסקי חיי שעה, ולמה לא ישים אל
לבבו אפילו שעה אחת גם לזאת לחשוב מחשבת ממש מה הוא, ולמה הוא בא לעולם? או,
מה מבקש ממנו מלך מלכי המלכים הקב"ה? ומה יהיה סוף כל ענייניו? אך האדם בתוך עמלו
ומרוצת חייו לא תמיד מתפנה לעיין בשאלות האלו **ובאים חודש אלול ועשרת ימי התשובה**
שהם ימי רצון מיוחדים ואומרים לאדם : עצור, התבונן, יש מגמה ותכלית לעולם, האם
אתה מודע לה? האם אתה מכוון את עשייתך אל המגמה הזו? וכאשר הוא אכן עומד ומתבונן
בכך בבחינת "אני לדודי" זוכה הוא לסייעתא דשמיא, מרגיש התעוררות והתעלות ברצונותיו,
בשאיפותיו אל הקודש בבחינת "דודי לי".

ואכן השפת אמת מלמד שעיקר פירוש "אני לדודי" – להיות כל איש ישראל יודע שנברא רק
לשמש את קונו ואין לו מציאות וצורך אחר כלל בעולם..... "ודודי לי" – שכל מציאות בריאת
העולם והתגלות ה' בעולם היא "לי" בשבילי כאדם פרטי, בשבילי כחלק מעם ישראל....
וחשובה התבוננות זו דווקא לפני ראש השנה, זמן שמתחדשת הבריאה מחדש, ולכן צריך
לברר עתה שכל הבריאה היא עבור עם ישראל, ותכלית בני ישראל היא לעשות רצון קונם.
לכן בחודש אלול צריך כל אחד להבדיל עצמו מהבלי עולם הזה להיות מוכן רק לעבודת
ה' יתברך בלבד.

בניי היקרים מאוד,

7

אמנם, הרמח"ל לא מתייחס למה היחס הוא דווקא "דוד" ולא "אב ובן", אך הנקודה החשובה ברמח"ל היא שימים אלו הם ימי התבוננות בשאלות החשובות של תכלית האדם בעולמו.

מרון הרב קוק זצ"ל, שהשבוע בתאריך ג' אלול ימלאו 89 שנים לפטירתו, כותב בספרו "אורות התשובה" פרק י"ב סימן י': **"התשובה היא חידוש החיים, אי אפשר לתשובה שלא תשנה את ערך החיים כולם.... וממילא הרי היא משנה את ערכם לטובה"**. ניתן להסביר את דברי הרב קוק: שכיוון שבימי התשובה אנו מתבוננים בערכם של חיינו, הרי שעצם ההתבוננות מחדשת את חיינו ונותנת לחיים ערך חדש.

אני מברך את כולנו שנדע אי"ה לנצל את הימים הללו להתבוננות, ובזכות זאת ישתנו חיינו ויתעלו אי"ה לטובה ויביאו ברכה לנו- לכל אחד מאיתנו באופן אישי, וממילא יביאו ברכה גדולה לעולם כולו.

אוהבכם ומוקירכם ושמח בכם
שבת שלום ובשורות טובות
שרגא פרוכטר – ראש הישיבה

אסיפת הורים כללית - שכבה ז'

אסיפת הורים כללית והכרת הר"מ עם הורי הכתה, תתקיים אי"ה ביום שלישי ז' אלול 10/9 בשעה 19:15 בבית המדרש הגדול.

על סדר היום:

פתיחה - ראש הישיבה הרב פרוכטר שרגא.
הסברים והארות על סדר הלימוד – הרב ספי וייל מנהל חטיבת הביניים.
יועצת חטיבת הביניים - מירב שטח.
ברכת הדרך – רכז המחזור הרב אמיר בן שמאי.
פגישה עם מחנכי הכתות-הצגת ה"אני מאמין" של כל ר"מ.
בחירת נציגים למועצת הורים

מפאת חשיבות הנושאים אנו מצפים להשתתפות כל ההורים באסיפה.